

Forhold og indretninger, som nævnt i bestemmelsen, skal forstås som beskrevet i bemærkningerne til stk. 1.

Pligten gælder i forhold til al overhængende fare for forurening og pågående udledning af forurenende stoffer, forudsat væsentlighedskriteriet er opfyldt, se herom bemærkningerne til stk. 1.

Pligten til at afværge en overhængende fare for en forurening henholdsvis forhindre yderligere forurening er ubetinget og påhviler den, der er ansvarlig for den indretning, det anlæg, den aktivitet m.v., som forureningen eller forureningsfaren hidrører fra, uanset hvordan forureningen eller faren er opstået eller sket. Pligten gælder således også, hvor faren eller forureningen er forårsaget af en tredjemand (der ikke selv griber ind) eller er en følge af force majeure-lignende forhold, som f.eks. et meget voldsomt stormvejr.

Pligten efter stk. 2 til at afværge en overhængende fare for en forurening henholdsvis forhindre at yderligere forurening tilføres miljøet, er begrænset, således at den alene indebærer en forpligtelse til at gøre, hvad der er øjeblikkeligt påkrævet, og samtidigt umiddelbart er praktisk muligt i forhold til at afværge faren eller forhindre yderligere forurening.

Som et eksempel på bestemmelsens anvendelsesområde kan peges på den situation, hvor en olietank er væltet eller er ved at vælte, sådan at olie kan løbe ud af tanken. Den ansvarlige for olietanken vil i det tilfælde have pligt til at rejse tanken op eller forhindre, at tanken vælter. Et tilsvarende eksempel er, hvor et rør springer læk. Den ansvarlige for røret har i den situation pligt til straks at søge lækagen tætnet eller få stillet en beholder under lækagen.

Er yderligere foranstaltninger/tiltag nødvendige for at forebygge forurening eller yderligere forurening må tilsynsmyndigheden meddele påbud herom efter de gældende påbudsregler i denne lov (miljøbeskyttelsesloven) og i jordforureningsloven, medmindre forureningen indebærer en miljøskade eller en overhængende fare for en miljøskade, da der i sådanne tilfælde fremover vil gælde særlige vidtgående handleforpligtelser, jf. den foreslåede § 73 c. Det samme gælder i øvrigt i forhold til at afhjælpe en sket forurening, hvor en øjeblikkelig indsats kan være påkrævet for f.eks. at undgå, at forureningen spreder sig og forværrer påvirkningen af omgivelserne væsentligt. Det bemærkes i den sammenhæng, at sådanne påbud om forebyggelse eller afhjælpning af forurening kan meddeles som såkaldte straks-påbud, hvor dette er nødvendigt af hensyn til miljøet, f.eks. for at forhindre yderligere spredning af forurening i sårbare omgivelser. At på-

buddene meddeles som straks-påbud indebærer, at de meddeles uden forudgående varsel, og at klage over påbuddene ikke tillægges opsættende virkning.

En pligt til at afværge overhængende fare for væsentlig forurening og forhindre yderligere udledning af forurenende stoffer m.v. har hidtil været forudsat i miljøbeskyttelseslovens § 71, stk. 2, og må da også antages at have fulgt af lovens forbud mod forurening af vand, jord og undergrund sammenholdt med kravet om genopretning af ulovlige forhold, jf. lovens hidtidige § 69, stk. 1, nr. 2. Det skal dog bemærkes, at en undladelse af at afværge som forudsat i den gældende bestemmelse i lovens § 71, stk. 2, ikke er strafbar, hvilket vil være tilfældet i forhold til den foreslåede § 71, stk. 2, jf. den foreslåede bestemmelse i lovforslagets § 1, nr. 12 (om § 110, stk. 1, nr. 17).

Til nr. 5

Der foreslås et nyt kapitel i miljøbeskyttelsesloven, kapitel 9 a.

Kapitlet indeholder de særlige bestemmelser, der skal gælde, når en forurening, som ikke er en jordforurening, indebærer eller kan indebære en miljøskade eller en overhængende fare for en miljøskade. Bestemmelserne definerer en miljøskade, overhængende fare for en miljøskade samt, hvem der kan anses som ansvarlig for en miljøskade eller en overhængende fare for en miljøskade. Derudover indeholder kapitlet bestemmelser om oplysnings- og undersøgelsespligt, iværksættelse af forebyggende og skadesbegrænsende foranstaltninger samt tilsynsmyndighedens pligt til at vurdere og afgøre, om en forurening indebærer en miljøskade eller en overhængende fare for en miljøskade. Tilsvarende bestemmelser som de foreslåede bestemmelser om en miljøskade og en overhængende fare for en miljøskade i kapitel 9 a findes i de øvrige love på natur- og miljøområdet, herunder jordforureningsloven, som er omfattet af dette lovforslag.

Bestemmelserne i kapitel 9 a og de tilsvarende bestemmelser i de øvrige love på natur- og miljøområdet skal som beskrevet i de almindelige bemærkninger sikre, at alle de negative påvirkninger af natur og miljø, som indebærer en miljøskade eller en overhængende fare for en miljøskade, identificeres og behandles i overensstemmelse med de særlige krav til sagernes behandling, som følger af miljøansvarsdirektivet. Dvs. indebærer forureningen en miljøskade eller en overhængende fare for en miljøskade, behandles denne efter miljøskadeloven. Indebærer forureningen ikke en miljøskade eller en overhængende fare for en miljøskade, anvendes de hidtil gældende regler.